

Buro Maerlant
Landschap, Ecologie & Ruimtelijke Ordening

BM-NOTITIE 2012

Nieuwaal Kerkstraat 24a

Notitie Flora- en faunawet

J. van Suijlekom, 3 juli 2012

Inhoud

	Blz
1 Inleiding	3
1.1 Algemeen	3
1.2 Methode / doel	3
1.3 Beschrijving van het plangebied en de toekomstige ingrepen	3
2 Wet- en regelgeving	4
2.1 Flora- en faunawet	4
2.2 Algemene Maatregel van Bestuur (AMvB)	5
3 Resultaten van het veldonderzoek / analyse	7
3.1 Algemeen	7
3.2 Beschermde soorten: resultaten en verwachting	7
3.3 Invloed op de EHS	8
4 Conclusies en aanbevelingen	9
Conclusies	9
Aanbevelingen	9
Literatuur	10
Bijlage 1	11

Impressie van het
plangebied.
Buro Maerlant d.d.
22 juni 2012.

1 Inleiding

1.1 Algemeen

In opdracht van Planomar heeft Buro Maerlant een veldinspectie ecologie uitgevoerd op de locatie Nieuwaal Kerkstraat 24a in de gemeente Zaltbommel. Aanleiding van het onderzoek is de voorgenomen bouw van een woning waarbij het bestemmingsplan wordt gewijzigd.

1.2 Methode / doel

Deze memo ecologie bestaat uit de uitwerking van de resultaten van het veldonderzoek. Op basis van de veldinspectie is een goed beeld ontstaan over de aan-of afwezigheid van beschermde soorten. Tevens is een inschatting gemaakt van het mogelijke voorkomen van beschermde soorten. Hiervoor is ook gebruik gemaakt van de gegevens uit de NDFF (Nationale databank Flora en Fauna). Het betreft waarnemingen van strikter beschermde soorten (Tabel II en III Flora- en faunawet) binnen een straal van 0 tot 10 km ten opzichte van het plangebied (zie bijlage 1). Deze gegevens zijn opgenomen in bijlage 1. Doel van het onderzoek is een goed onderbouwde inschatting te geven, zodat kan worden gehandeld conform de Flora- en faunawet.

1.3 Beschrijving van het plangebied en de toekomstige ingrepen

Het plangebied Kerkstraat 24a ligt aan de dorpsrand van Nieuwaal in de gemeente Zaltbommel (figuur 1). De plaats van de ingrepen betreft een weide, dat tijdens uitvoer van het veldonderzoek werd begraasd door runderen. Men is voornemens het plangebied op te splitsen en aan de wegzijde een nieuwe woning te bouwen.

Figuur 1
Globale begrenzing van het plangebied (rood) met daarbinnen globaal het nieuwe perceel en bouw-
blok aangegeven (blauw). De boomgaard, nog zichtbaar op de foto, is reeds enkele jaren geleden
gerooid. Ondergrond: Google.

2 Wet- en regelgeving

2.1 Flora- en faunawet

De Flora- en faunawet heeft betrekking op de bescherming van in het wild voorkomende plant- en diersoorten. Deze bescherming heeft als doel het voortbestaan van soorten (géén individuen) te waarborgen. Het veroorzaken van schade aan planten en dieren is in principe verboden, tenzij men hier uitdrukkelijke toestemming voor heeft (nee, tenzij principe). De verbodsbepalingen gelden voor circa 500 plant- en diersoorten.

Verbodsbepalingen

De volgende verbodsbepalingen (tabel 1) in de Flora - en faunawet zijn voor dit onderzoek relevant:

Artikel	Verbodsbepaling
8	Het verbod om planten behorende tot een beschermde inheemse plantensoort, te plukken, te verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te ontwortelen of op enigerlei wijze van hun groeiplaats te verwijderen.
9	Het verbod om dieren te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen.
10	Het verbod om dieren opzettelijk te verontrusten.
11	Het verbod om nesten, holen, of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van dieren, te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.
12	Het verbod om eieren van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te zoeken, te rapen, uit het nest te nemen, te beschadigen of te vernielen.
13	Het verbod planten, producten van planten of dieren dan wel eieren, nesten of producten van dieren, behorende tot beschermde inheems of uitheemse dier- of plantensoorten te vervoeren, ten vervoer aan te bieden of af te leveren.

Tabel 1
Beknopte weergave verbodsbepalingen uit artikel 8 t/m 13 uit de Flora- en Faunawet

Zorgplicht

In artikel 2 van de Flora- en faunawet wordt verwacht, dat iedereen voldoende zorg in acht neemt voor alle (dus ook niet beschermde) planten en dieren en de leefomgeving. Het kan worden gezien als een fatsoenseis.

2.2 Algemene Maatregel van Bestuur (AMvB)

In 2005 heeft de minister van LNV door middel van een AMvB de regels vereenvoudigd door wijziging van artikel 75 van de Flora- en faunawet. Bij ruimtelijke ontwikkelingen, bestendig

behoud of beheer geldt in een aantal gevallen een vrijstelling op de verbodsbepalingen. De zorgplicht blijft echter van kracht. Er zijn drie categorieën of tabellen van beschermde soorten opgesteld (zie tabel 2 en bijlage 1):

Tabel 2
Beschermingsre-
gimes 1 t/m 3
AMvB artikel 75
van de Flora- en
faunawet

Categorie	Omschrijving
1	In deze categorie zijn algemeen voorkomende beschermde soorten opgenomen. Bij ruimtelijke ontwikkeling, bestendig beheer en onderhoud of bestendig gebruik, geldt voor deze soorten geldt op voorhand een vrijstelling van artikel 8 t/m 12. Dit is zonder verdere eisen (lichte toets). Voor andere activiteiten dient een ontheffing te worden aangevraagd.
2	Hier onder vallen minder algemene, niet bedreigde soorten. Indien men werkt volgens een goedgekeurde gedragscode is geen ontheffing nodig. In de andere gevallen is een ontheffing nodig. Voor het verkrijgen van een ontheffing dient men aan te tonen, dat er geen inbreuk wordt gedaan op de gunstige instandhouding van de soort.
3	Tabel 3-soorten zijn strikt beschermd. Dit zijn soorten uit bijlage IV van de Habitatrichtlijn en bedreigde soorten die bij Algemene Maatregel van Bestuur zijn aangewezen. Alle vogelsoorten vallen hier ook onder. Voor broedende vogels wordt in principe nooit ontheffing verleend, omdat werkzaamheden buiten het broedseizoen kunnen worden uitgevoerd. Voor ruimtelijke ontwikkeling is een ontheffing nodig. Deze wordt alleen verkregen als wordt aangetoond, dat geen alternatieven voor handen zijn en wezenlijk negatieve effecten kunnen worden uitgesloten. Van de initiatiefnemer wordt gevraagd schade zoveel mogelijk te beperken(mitigatie) en dienen veelal alternatieven te worden geboden(compensatie). Door een effectbeoordeling via een uitgebreide toets en een compensatieplan kan onder voorwaarden een ontheffing worden verkregen. Indien sprake is van bestendig beheer en onderhoud of bestendig gebruik dient men te werken met een goedgekeurde gedragscode. Indien men deze niet zelf op heeft gesteld, is het mogelijk gebruik te maken van reeds bestaande gedragscodes. Als geen gedragscode voor handen is dient een ontheffing te worden aangevraagd. Voor overige activiteiten is altijd een ontheffing nodig, waarbij bovengenoemde criteria gelden.

Indien alleen tabel-1 soorten worden aangetroffen volstaat voor ruimtelijke ontwikkeling een quickscan (lichte toets). Wanneer tabel 2 of 3- soorten worden aangetroffen of worden verwacht kan afhankelijk van toekomstige ingrepen en de soort aanvullende toetsing nodig zijn (uitgebreide toets). Doorgaans is daarvoor intensiever onderzoek nodig in het geschikte jaar-getijde.

Per augustus 2009 is de beoordeling Flora- en faunawet bij ruimtelijke ingrepen door de Dienst Regelingen gewijzigd, waardoor bij **aantoonbaar** voldoende mitigatie en compensatie voor strikt beschermde soorten niet altijd meer een ontheffing hoeft te worden aangevraagd. Ontheffingen voor Habitatrichtlijnsoorten worden vrijwel niet meer verleend. Nesten van vo-

gels zijn doorgaans alleen beschermd tijdens het broedseizoen. Van een beperkt aantal vogelsoorten zijn nesten ook buiten het broedseizoen en dus jaarrond beschermd (zie tabel 3).

Tabel 3
Beschermingscategorien nesten, waarvan de verbodsbepalingen van artikel 11 van de Flora- en faunawet jaarrond (1 t/m 4) of tijdens het broedseizoen (categorie 5) gelden

Categorie	Omschrijving
Jaarrond beschermde nesten	
1	Nesten die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats (voorbeeld: steenuil).
2	Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk zijn van bebouwing of biotoop. De fysieke voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (voorbeeld: roek, gierzwaluw en huismus).
3	Nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (voorbeeld: ooievaar, kerkuil en slechtvalk).
4	Vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen (voorbeeld: boomvalk, buizerd en ransuil).
Niet jaarrond beschermde nesten	
Let op: onderbouwing en eventueel nader onderzoek echter gewenst	
5	Nesten van vogels die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen (voorbeeld: boerenzwaluw, ekster, groene specht en spreeuw).

Van alle categorieën vogels in hierboven genoemde tabel is het belangrijk aan- of afwezigheid van nesten / territoria aan te tonen. Via een omgevingscheck en eventueel nader onderzoek is dit mogelijk.

3 Resultaten van het veldonderzoek / analyse

3.1 Algemeen

Het veldonderzoek werd uitgevoerd op 22 juni 2012 door J. van Suijlekom. Tijdens het veldonderzoek gaf de eigenaar uitleg over de ingrepen. In de onderstaande beoordeling is in eerste instantie het toekomstige bouwblok beoordeeld, waar nodig zijn relaties gelegd met de omgeving.

Biotoop

In het plangebied wordt één biotoop bij de ingrepen betrokken:

- » Grasland, voedselrijk.

3.2 Beschermde soorten: resultaten en verwachting

Planten

Er werden geen beschermde planten aangetroffen, deze worden ook niet verwacht. De omstandigheden waren voedselrijk: soorten als Engels raaigras, paardenbloem en witte klaver domineerden. In de directe omgeving komt blijkens data uit de NDFF (bijlage 1) wilde marjolein voor. Ook deze soort werd niet aangetroffen.

Grondgebonden zoogdieren

In het plangebied werden geen sporen aangetroffen van grondgebonden zoogdieren. Het bouwblok, dat bestond uit grasland en werd begraaasd door runderen, heeft voor grondgebonden zoogdieren weinig te bieden, beschutting ontbreekt. De aanwezigheid van strikter beschermde grondgebonden zoogdieren kan met zekerheid worden uitgesloten. Voor de bever (zie bijlage 1) is het plangebied eveneens ongeschikt, deze wordt buitendijks langs de Waal verwacht.

Vleermuizen

In het plangebied ontbreken geschikte elementen die kunnen dienen als verblijfplaats zoals bebouwing of bomen met holten. Als foerageergebied heeft het toekomstige bouwblok géén of een zéér beperkte functie, daarnaast is het oppervlak dermate gering, dat op voorhand géén sprake is van essentieel foerageergebied. In een dergelijke omgeving als het plangebied worden soorten verwacht als gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis (eventueel), laatvlieger en rosse vleermuis. Deze zijn blijkens de NDFF ook in de omgeving waargenomen. Op de foerageermogelijkheden van vleermuizen hebben de plannen echter géén invloed.

Vogels

Tijdens het veldonderzoek werden soorten waargenomen als ekster, merell, kauw, vink en houtduif. Nestelgelegenheden ontbreken binnen het bouwblok (intensief begraaasd). In de nabijheid van het plangebied zijn steenuil, kerkuil en ransuil waargenomen. Kerkuil broedt al reeds jaren in een schuur van de eigenaar in een door hem geplaatste kast, en dus binnen het plangebied. De bouw van één woning heeft op de kerkuil géén invloed. Het boeren erf

inclusief opstallen blijft geheel behouden. Steenuil is niet in het plangebied zelf aangetroffen. Blijkens Waarneming.nl is in 2009 op een paar honderd meter van het plangebied steenuil waargenomen. De ingrepen zijn dermate beperkt, dat met zekerheid géén sprake is van een negatief effect op de foerageermogelijkheden van steenuil. De omgeving van het plangebied is eveneens geschikt voor ransuil, ook voor ransuil zijn effecten niet aan de orde. Ten noorden van het bouwblok was een kunstnest aanwezig voor ooievaar en voor de torenvalk. De kunstnesten waren voor zover dat zichtbaar was (torenvalk) niet in gebruik. De bouwplannen hebben op deze cultuurvolgers géén invloed.

Amfibieën

In de nabijheid van het plangebied zijn blijkens de NDFF kamsalamander poelkikker en rugstreeppad waargenomen. Het bouwblok is mede door het ontbreken van water en beplanting en géén geschikte leefomgeving voor deze soorten.

Overige soortgroepen

Voor de overige door de Flora- en faunawet beschermde soortgroepen ontbrak binnen het bouwblok geschikt leefgebied en of voortplantingswater. Enerzijds ontbreekt open water, anderzijds wordt gebouwd op een graslandperceel. Waardplanten van strikter beschermde soorten waren niet aanwezig.

3.3 Invloed op de EHS

Buitendijkse delen ten noorden van het plangebied maken onderdeel uit van de Ecologische hoofdstructuur (EHS). De ingrepen zijn beperkt tot de bouw van een woning en hebben met zekerheid géén negatieve invloed op de EHS. Van externe werking is géén sprake.

4 Conclusies en aanbevelingen

Conclusies

Het toekomstige bouwperceel is voor de meeste strikt beschermde soorten op voorhand ongeschikt leefgebied. Als foerageergebied voor vleermuizen heeft het plangebied / bouwblok mogelijk enige betekenis. Door de geringe omvang van het perceel, hebben de ingrepen met zekerheid géén negatieve effecten op de foerageermogelijkheden van vleermuizen. Hetzelfde geldt voor eventueel aanwezige foeragerende vogels, waaronder uilen. Voor overige door de Flora- en faunawet strikt beschermde soorten ontbreekt binnen het bouwblok geschikt leefgebied.

De plannen hebben door de beperkte aard van de ingrepen met zekerheid géén negatieve invloed op de EHS in de omgeving. Van externe werking is géén sprake.

Aanbevelingen

Er is een kleine kans, dat algemene vogels kunnen broeden in de beplantingen in de nabijheid van het toekomstige bouwblok. Daarom dient men bij het grondwerk en bouwen rekening te houden met eventueel broedende vogels. Aanbevolen wordt deze werkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren. Dit is voor de meeste soorten de periode half maart tot half juli. Indien men in het hele vroege voorjaar start, zullen vogels automatisch op andere plekken broeden en kunnen de werkzaamheden ook in de broedperiode worden uitgevoerd.

Voor alle soortgroepen geldt de zorgplicht, waarbij wordt verwacht, dat men voorzichtig omgaat met planten en dieren in het algemeen.

Literatuur

Broekhuizen, S., B. Hoekstra, V. van Laar, C. Smeenk, en J.B.M. Thissen, 1992.
Atlas van de Nederlandse zoogdieren. KNNV Uitgeverij, Utrecht.

Diepenbeek, A. van, 1999.
Veldgids Diersporen (tweede druk, 2003). KNNV Uitgeverij, Utrecht.

Internet

- » [Google Maps](#)
- » www.quickscanhulp.nl
- » www.rijksoverheid.nl/ministeries/eleni
- » www.waarneming.nl
- »

Bijlage 1

Soort	Soortgroep	Bescherming	Afstand
Wilde marjolein	Vaatplanten	tabel II	0 - 1 km
Kamsalamander	Amfibieën	tabel III	0 - 1 km
Poelkikker	Amfibieën	tabel III	0 - 1 km
Rugstreeppad	Amfibieën	tabel III	0 - 1 km
Boomvalk	Vogels	tabel III	0 - 1 km
Buizerd	Vogels	tabel III	0 - 1 km
Gierzwaluw	Vogels	tabel III	0 - 1 km
Havik	Vogels	tabel III	0 - 1 km
Huismus	Vogels	tabel III	0 - 1 km
Ooievaar	Vogels	tabel III	0 - 1 km
Roek	Vogels	tabel III	0 - 1 km
Sperwer	Vogels	tabel III	0 - 1 km
Steenuil	Vogels	tabel III	0 - 1 km
Bever	Zoogdieren	tabel III	0 - 1 km
Daslook	Vaatplanten	tabel II	1 - 5 km
Gele helmbloem	Vaatplanten	tabel II	1 - 5 km
Klein glaskruid	Vaatplanten	tabel II	1 - 5 km
Steenbreekvaren	Vaatplanten	tabel II	1 - 5 km
Tongvaren	Vaatplanten	tabel II	1 - 5 km
Kleine modderkruiper	Vissen	tabel II	1 - 5 km
Meerval	Vissen	tabel II	1 - 5 km
Paling	Vissen	tabel II	1 - 5 km
Heikikker	Amfibieën	tabel III	1 - 5 km
Rivierrombout	Insecten - Libellen	tabel III	1 - 5 km
Bittervoorn	Vissen	tabel III	1 - 5 km
Grote modderkruiper	Vissen	tabel III	1 - 5 km
Grote Gele Kwikstaart	Vogels	tabel III	1 - 5 km
Kerkuil	Vogels	tabel III	1 - 5 km
Ransuil	Vogels	tabel III	1 - 5 km
Slechtvalk	Vogels	tabel III	1 - 5 km
Wespendief	Vogels	tabel III	1 - 5 km
Zwarte Wouw	Vogels	tabel III	1 - 5 km
Baard- of Brandts	Zoogdieren	tabel III	1 - 5 km
Gewone dwergvleermuis	Zoogdieren	tabel III	1 - 5 km
Gewone grootoorvleermuis	Zoogdieren	tabel III	1 - 5 km
Gewone-, Kleine- of Ruige c	Zoogdieren	tabel III	1 - 5 km
Laatvlieger	Zoogdieren	tabel III	1 - 5 km
Rosse vleermuis	Zoogdieren	tabel III	1 - 5 km
Ruige dwergvleermuis	Zoogdieren	tabel III	1 - 5 km
Bosorchis	Vaatplanten	tabel II	5 - 10 km
Gevlekte orchis	Vaatplanten	tabel II	5 - 10 km
Grote keverorchis	Vaatplanten	tabel II	5 - 10 km
Moeraswespenorchis	Vaatplanten	tabel II	5 - 10 km
Ruig klokje	Vaatplanten	tabel II	5 - 10 km
Steenbreekvaren subsp. tric	Vaatplanten	tabel II	5 - 10 km
Veldsalie	Vaatplanten	tabel II	5 - 10 km
Vleeskleurige orchis	Vaatplanten	tabel II	5 - 10 km
Waterdrieblad	Vaatplanten	tabel II	5 - 10 km
Rivierdonderpad	Vissen	tabel II	5 - 10 km
Steenmarter	Zoogdieren	tabel II	5 - 10 km
Baardvleermuis	Zoogdieren	tabel III	5 - 10 km
Franjestaart	Zoogdieren	tabel III	5 - 10 km
Gewone- of Grijze grootoor	Zoogdieren	tabel III	5 - 10 km
Meervleermuis	Zoogdieren	tabel III	5 - 10 km
Myoot onbekend	Zoogdieren	tabel III	5 - 10 km
Waterspitsmuis	Zoogdieren	tabel III	5 - 10 km
Watervleermuis	Zoogdieren	tabel III	5 - 10 km

Data uit de NDFF van beschermde flora en fauna tot op een afstand van 10 km van het plangebied. © NDFF
- quickscanhulp.nl 22-06-2012 08:51:55.

Buro Maerlant Dorpsstraat 17 4271 AA Dussen

T 085 877 86 85

E info@BuroMaerlant.nl | www.BuroMaerlant.nl

KvK 18091206

Nieuwaal Kerkstraat 24a

Notitie Flora- en faunawet